

Kardinaal Eijk: ‘Maak de euthanasiekring niet rond’

Katholiek Nieuwsblad, 23 oktober 2020

Minister Hugo de Jonge wil een nieuwe regeling ontwerpen voor euthanasie bij kinderen. Kardinaal Wim Eijk waarschuwt voor de glijdende schaal: ook deze stap zal weer tot volgende stappen leiden.

“Sinds de jaren tachtig zijn de mogelijkheden voor het toepassen van euthanasie en levensbeëindiging steeds verder verruimd”, zegt kardinaal Wim Eijk. De aartsbisschop van Utrecht is namens de Nederlandse bisschoppen referent voor medisch-ethische zaken. “De kring is rond als euthanasie in Nederland toepasbaar wordt voor alle leeftijden.”

Kleine groep

De nieuwe regeling moet ervoor zorgen dat kinderartsen euthanasie kunnen verrichten bij kinderen met uitzichtloos en ondraaglijk lijden, zonder direct strafbaar te zijn. Volgens minister Hugo de Jonge (VWS, CDA) wordt de wet overigens niet aangepast, maar alleen de strafuitsluitingsgrond.

Nu zijn kinderartsen nog strafbaar als zij euthanasie uitvoeren bij een kind dat ondraaglijk lijdt. Het gaat hierbij om een kleine groep: per jaar zouden vijf tot tien kinderen in aanmerking komen voor actieve euthanasie, zo blijkt uit onderzoek in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid.

Criteria steeds verder opgerekt

Kardinaal Eijk waarschuwt: “Wie actieve levensbeëindiging verricht wegens een bepaalde vorm van lijden, laat het principe los dat het leven van essentiële waarde is. Daardoor zal men steeds weer voor de vraag staan of levensbeëindiging bij een mindere vorm van lijden ook van toepassing zou moeten zijn.”

“De geschiedenis van de euthanasiediscussie in de laatste veertig jaar laat zien dat de criteria voor het verrichten van euthanasie steeds verder zijn opgerekt. Zal hetzelfde op termijn niet gebeuren ten aanzien van euthanasie bij kinderen?”

“Aan het begin van de jaren tachtig werd euthanasie in de terminale fase van een lichamelijke ziekte acceptabel geacht. Later ook vóór de terminale fase. In de jaren negentig vond euthanasie ook toepassing bij psychiatrische aandoeningen en dementie.”

“Vanaf het begin van deze eeuw werd levensbeëindigend handelen toegepast bij gehandicapte pasgeborenen (kinderen vanaf de geboorte tot de leeftijd van 1 jaar). En binnenkort dus ook bij kinderen van 1 tot 12 jaar.”

Geen geoorloofd middel

De kardinaal merkt op dat de waarde van het leven niet kan worden afgewogen tegen iets anders, zoals een ernstige vorm van lijden door ziekten of handicaps. Ook niet als het gaat om kinderen. “Levensbeëindiging is daarom geen geoorloofd middel om aan het leven een einde te maken.”

Hij toont echter compassie met kinderen die uitzichtloos lijden en wijst erop dat er een morele plicht is om dat lijden te verlichten:

“Uiteraard moeten artsen wel iets aan het lijden van het kind doen. Het kabinet beveelt op de eerste plaats palliatieve zorg aan. Dit is zorg gericht op de gehele persoon van het kind, medisch, psychologisch en pastoraal. Het bieden van deze zorg door kinderartsen, verpleegkundigen, pastores, familieleden en vrijwilligers wordt een morele plicht genoemd in Samaritanus bonus, een document over euthanasie dat de Congregatie voor de Geloofsleer op 14 juli 2020 heeft uitgebracht.”

Waarschijnlijk niet de laatste stap

“Het ontwerpen van de nieuwe regeling die minister De Jonge aankondigt, roept de volgende vraag op: zal het creëren voor mogelijkheden van actieve levensbeëindiging bij kinderen het zoeken naar verbetering van palliatieve zorg misschien niet ontmoedigen? Immers, actieve levensbeëindiging lijkt dan een effectievere oplossing.”

Hij concludeert: “Kortom, maak de cirkel niet rond. Zet die stap niet, waardoor euthanasie toepasbaar wordt op alle leeftijden. Mogelijk vergis ik me, maar waarschijnlijk is dit niet de laatste stap op het gebied van euthanasie. Deze stap zal tot weer andere stappen leiden.”

Overgenomen met toestemming van Katholiek Nieuwsblad.